

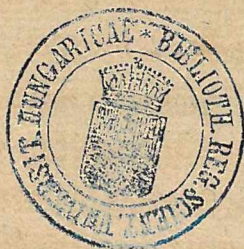
KNY-18-
00919

404.

IN A U G U R A T I O
ILLUSTRISSIMI DOMINI DOMINI COMITIS
J O A N N I S B A P T I S T Æ
ILLESHÁZY,

DE EADEM, &c. &c.

In Supremum, ac Perpetuum Comitem
Lyptovienfem.

IN A U G U R A T I O
ALICUIUS DOMINI COMITIS
JOANNIS BAPTISTAE

KNY-18-00919

In Supremum ac Perpetuum Consilium
Exemplum

118
nienſis, & Lyptoviſis hominibus, & incolis, harum ſerie
firmiter præcipientes, committimus, & mandamus, quate-
nus memoratum Comitem JOANNEM LLESHA/Y de Eadem,
a modo impoſterum, pro veſtro vero, legitimo, & indu-
bitato Perpetuo, Supremo Comite habere, tenere, & re-
cognoscere, Judicioque, & Judicatuſi ipſius adſtare, in o-
mnibus denique licitis, & conſuetis rebus Jurisdictioni Il-
lius competentibus parere, & obtemperare modis omni-
bus debeatis, & teneamini. Secus non facturi: præſenti-
bus perlectis exhibenti reſtitutis. Datum per manus fide-
lis Noſtri NOBIS ſincere dilecti, Spectabilis, ac Magnifici
Comitis NICOLAI PALFFY ab Erdöd, Perpetui in Vöröskeö,
Aurei Velleris Equitis, Comitatus Poſoniſis Perpetui Co-
mitis, Arcisque Noſtræ Regiæ Poſoniſis Hæreditarii Ca-
pitanei, Curiae Noſtræ Regiæ per Hungariam Magiſtri, Ca-
merarii item, Conſiliarii Noſtri Actualis Intimi, & per an-
telatum Noſtrum Hungariæ Regnum Aulæ Noſtræ Cancel-
larii. In Archi Ducali Civitate Noſtra Vienna Auſtriæ, Die
25. Menſis Martii, Anno Domini 1761. Regnorum Noſtrorum
Hungariæ, Bohemiæ, & reliquorum vigefimo primo.

MARIA THERESIA.

Comes NICOLAUS PALFFY.

JOSEPHUS JABLANCZY.

Quo, ac binis SUÆ MAJESTATIS Sacratissimæ, hac in materia, tam præfato Excellentissimo Domino Installanti, quam ejusdem Inclyti Comitatus Lyptoviensis Universitati, sonantibus benignissimis Mandatis Regiis, in omni Homagiali submissione publicatis: Tandem idem Excellentissimus Dominus Comes Installans sequentibus Status, & Ordines allocutus est.

Intellexerunt Inclyti Status, & Ordines, ex præle-
cto SUÆ MAJESTATIS Sacratissimæ Decreto, ita & Benigno In-
clyto Comitatu sonante Rescripto Regio, qualiter SUA MAJESTAS
Sacratissima, humillimæ supplicationi meæ clementer annuere
dignata sit, ut nimirum Filium meum Comitem JOANNEM BAPTISTAM
ILLESHÁZY, in Supremum, & Perpetuum Comitatus hujus Comitem installare
valeam. Non alio motivo id feci, quam ut durante adhuc vita mea, tum se-
curitati Inclytorum Statuum, & Ordinum providere, quam & contribuentis ple-
bis conservationi prospicere possim. Aliud Inclytis Statibus, & Ordinibus tam
durante vita mea, quam & eadem cessante, in pignus perpetuæ memoriæ dare
non potui, quam illud, quod mihi charissimum est, Unicum nempe Filium meum
antefatum Comitem JOANNEM BAPTISTAM ILLESHÁZY, quem Ego vi Be-
nignorum, Antenatis meis concessorum Privilegiorum, & prælecti Benigni SUÆ
MAJESTATIS Sacratissimæ Decreti, Inclytis Statibus, & Ordinibus præsentō,
pro Supremoque, & Hæreditario Comitatus hujus Comite, non solum qua Geni-
tor, sed etiam qua Delegatus pro hoc Actu Commissarius Regius installo, & de-
claro, spero insimul, quod Eundem Inclyti Status, & Ordines sinceris animis
suscipient, & pro suo Supremo, ac Perpetuo Comite agnoscent, Ipsiusque disposi-
tionibus in Lege, Justitia, & æquitate positis debitum morem gesturi sunt.

ALLOCUTIO AD FILIUM.

TU autem Chare Fili Comes JOANNES, præprimis
Timorem DEI temper præ oculis hab eas, Cultum Divinum, & Fi-
dem Romano-Catholicam omni tempore promoveas, in promotione
summi SUÆ MAJESTATIS Sacratissimæ servitii nunquam remit-
tas, Inclytos Status, & Ordines in avitis Juribus, Legibus, & Prærogativis
conserveas, Statuta, & Consuetudines Inclyti Comitatus manuteneas, contri-
buentemque populum protegas, Justitiam absque selectu Personarum administres,
& omnes suaviter exaudias, ita & timorem, & amorem habebis, Divinamque Be-
nedictionem obtinebis; quod ut eveniat, paterno amore precor, & Te diu sa-
num, & felicem vivere cupio. Antequam autem Sessionem proximus ad latus
meum occupes, necesse test, ut præscriptam Juramenti formulam, quam hic
exhibeo, coram Inclytis Statibus, & Ordinibus clara voce deponas.

*Finita præmissa per suam Excellentiam utraque dictione, ac deposito juxta acclusam benigno Man-
dato Copiam, prælegente eandem Illustrissimo Domino Barone JOSEPHO de RÉVA, Incly-
ti Comitatus Thurocziensis Perpetuo Comite, Equite aurato, & Excelso Locumtenentialis Re-
gii Consilii Consiliario, per antelatum Illustrissimum Dominum Supremum, ac Perpetuum Co-
mitem, Juramento: Idem prætitulatus Dominus Neo-Installatus Comes, trinis vicibus, per
quatuor Dominos inter totidem festivas acclamations VIVAT! in Sede sua elevabatur, sub-
secutis publicis applausibus, jubilis tubis, tympanis, concentuque Musico, & mortariorum reboan-
tibus numerosis explosionibus. Quibus tandem subsidentibus.*

*Nomine Inclyta Universitatis Comitatus, Dominus ANTONIUS OKOLICSANY de Eadem, &
in præfata Kifs-Palugya, antelati Inclyti Comitatus Lypto iensis Ordinarius Vice-Comes,
sequentem Orationem, ad utrumque prætitulatum Dominum Comitem, Inclytosque Status, &
Ordines habuit.*

EX-

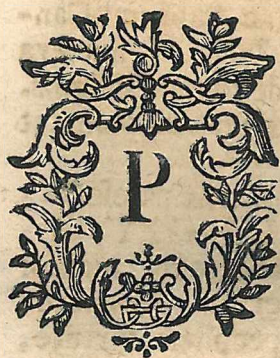
EXCELLENTISSIME,

AC

ILLUSTRISIME DOMINE, SUPREME,
AC PERPETUE COMES, JUDEX CURIAE
REGIAE!

ILLUSTRISIME DOMINE, SUPREME,
AC PERPETUE COMES!

INCLYTI STATUS, ET ORDINES!

Post luctuosas Inclyti Regni hujus, ex libera Divorum Regum suorum Electione, pluribus retroactis Saeculis, vigentes Civilium bellorum procellas, miserata tandem ad interitum vergentis exhinc, florentissimae Gentis Divina Providentia, salutarem eam afferre dignata est medellam: ut sublatis in diversas plerumque partes, scissisque suffragantium nocivis studiis, Augustissima gloriose actu regnans DOMUS AUSTRIACA, Haereditario Jure Regios Fasces susciperet, hacve perenni stabilitate eidem Regno, ac universis Provinciis imperaret. Ineffabili Bonitatis hujus Divinae beneficio effectum est; quod redeunte postliminio, totius Regni publica tranquillitate, sub faustissimo Regis, & Clementissimae Dominae Nostrae MARIAE THERESIAE Gubernio, ad invidiam aliarum Nationum, in summa prosperitate regamur, & foveamur: Felices vel sola nimirum Victricis Aquilae hujus Austriae umbra, adversus omnem inimicam vim, quavis occasione tuti, & protecti, nihilque amplius, de fatalibus Inter-Regni Periodis, quas Majores nostros, toties ipsius quandoque vitae, & fortunarum jactura, experiri oportuit, solliciti. Felices & Posteris nostri, ex Augustissima Stirpe hac, Haereditarios Reges suos, venturis etiam saeculis veneraturi.

Quae dum ego fidelis vassallus in omni Homagiali submissione recolo, pace, & benignitate Vestra, Excellentissime, ac Illustrissime Domine Supreme, ac Perpetue Comes, Judex Curiae Regiae! Illustrissime Domine Supreme, ac Haereditarie Comes, dixerim: non absimiles binarum Trenchinienensis, & Lyptovienensis Provinciarum fluxas, & instabiles, per alterationem scilicet, praecedentium Supremorum suorum Comitum vices, fuisse, quoadusque Haereditario pariter Jure, ad felix, faustum, fortunatumque Excelsae Domus ILLESHAZIANAE Gubernium pervenissent. Enim vero: si ad prisca illa antecedanea tempora regrediendum est? Eorum omnium, qui antehac Supremum utriusque Provinciae hujus clavum tenere, vel cum ipsis nominibus memoriam interuisse, luculen-

terprehendimus. Utut autem post Fata Divi Regis MATHIÆ I. sub JOANNE CORVINO evecta in Ducalem Dignitatem Lyptovia, quadantenus inclaruisse, splendoremque exhinc novum induisse observetur, ast & hoc propere, cum factis prædicti Ducis sui evanescente, complures dein Moderatores, ex diversis stirpibus, Zapolyiana, nimirum, Bathoriana, Pecriana, & Krusiciana lectos numeravit, extincta intra Semisæculum omni earum Posteritate: sola Domus Excelsa ILLESHÁZIANA, ultra bina jam sæcula, a Magno STEPHANO ILLESHÁZY, Superis faventibus, Hæreditarie implantata, Status, & Ordines, populumque sibi devotum, Trenchiniensem, & Lyptoviensem, in præsentiarum felicissime regit, & gubernat, in seris quoque suis Posteris DEO Auspice (quem idcirco supplices oramus) gubernatura.

Taceat Heroas suos, suos Patres Patriæ, taceat prisca vetustas! hæc enim illa est Stirps, quæ a pluribus sæculis, per longas Generationum successiones producta, amorem, & venerationem sui latissime diffudit. Hæc est illa Stirps, quæ charitate, & magnitudine Nominis sui non solum Patriam nostram, ast quæqua versus circumjacentes Provincias adimplet. Hæc est illa Stirps, quæ ab omni immanitate, & quavis privatae utilitatis ambitione aliena, nunquam severos, nunquam publico nocivos, nunquam Legum, & Nobilitarium prærogativarum eversores, ast semper optimos Patres Patriæ, sago, & toga conspicuos Heroes, nominatim autem Comitatum horum, septem jam Supremos, ac Perpetuos Comites dedit, per quos in summis Regni dignitatibus, Palatina quippe, Judicis Curia Regia, Tavernici, Dapiferi, M. Curia Regia, Supremi Cancellarii, ac aliorum sublimium honorum Subselliis positos, jura, leges, innumera beneficia, summa benignitate, & æquanimitate nobis impertita, devoti suspicimus. Non immerito proin dixerim: His Patriæ Fulcris suas Aras, & Statuas posuisset aliquando Romana antiquitas.

Ut autem hæc omnia specialius, ac tanto limpidius universis patefiant, Tuos imprimis (temerarius quamvis) Magne STEPHANE ILLESHÁZY, Regni Hungariæ fama, & immortalis gloria celeberrime Palatine, testor manes! Qui difficillimis illis temporibus, quorum annales nostri ubertim meminere, Rempublicam Hungaram, ab impendente certissima ruina, peculiari virtute, & dexteritate Tua præservasti, eademque optata Paci, quieti, & tranquillitati (prout fides legum nostrarum perhibet) restituta, Divo MATHIÆ II. Regum Hungariæ Diadema, TIBI autem primam post Regiam, Palatinalem videlicet potestatem, extraordinaria admodum felicitate afferuisti! Quid de CASPARO, quatuor Provinciarum Regni Supremo Comite, tot Dynastiæ, & opum Domino? Quid de NICOLAO Magno Regni nostri Summo Cancellario, Excellentia Vestrae desideratissimo Genitore proferam? qui toto vitæ suæ tempore in arduissimis Regis, & Regni positus servitiis, summasque exhinc dignitates consecutus, postremis, & hucdum lugendis civilium bellorum disturbis, summa in DEUM, Regem, & Patriam fide, consiliorumque suorum altitudine, labascenti Reipublicæ Hungaræ, velut alter Atlas humeros supposuit, eandemque, Majores nostros, ac nos ipsos ad portum prosperitatis, è densis illis nebulis eduxit. Gloriosi ejus Posteris, non solum vestigiis Viri tanti insistant, ast Heroicarum virtutum splendore, Domum suam, in dies magis & magis illustrent, de humano genere immortaliter meriti. Nihil mirum itaque, quod tot, & tantarum in DEUM, Regem, & Patriam, sago, & toga testatorum meritorum justa mercede, Excelsa Domus ILLESHÁZIANA binis his Regni Provinciis, Trenchiniensi, & Lyptoviensi, Suprema perpetuorum Comitum præsit potestate, nullo in aliis sublimibus esto Stirpibus, in Regno Hungariæ reperibili exemplo.

Sed quid moror? necdum enim devota prædictorum enumeratione, scopum attingit plaudentis ardor. Interpello, si fas est? præsentem Excellentissimum, ac Illustrissimum Dominum Comitem Judicem Curia Regia, præfatorum
Tren-

Trenchiniensis, & Lyptoviensis Comitatum Hæreditarium Supremum Comitem, Sux Sacræ Cæsareo-Regiæ, & Apostolicæ Majestatis Actualem Intimum, prout & Excelsi Locumtenentialis Regii Consilii Consiliarium, nec non Excelsæ Tabulæ Septem-Viralis Co-Judicem JOSEPHUM ILLESHÁZY, ad cujus summorum dignitatum vel solam energiam, hebescit propemodum omnis mea, quæ exantlandis his impar alioquin est, tenuitas, Virtutum porro, & dotum Excellentia VESTRÆ præconia, voto satius, quam ingenio assequi licet. Quid etenim Magnitudine VESTRA dignum exprimi, aut induci potest? omne namque, quod vel cogitatione assequibile foret, laudibus VESTRIS impar est. Unde si compendium prisce Majorum gloriæ, si vivum, summo quovis Capite dignarum virtutum exemplar Excellentiam VESTRAM dixerō? parum est: Has namque adeo tributarias, vita Comite sibi reddidit, ut earum, laborumque, in Republica exantlatorum adminiculis, per tot, & tantos diversarum dignitatum, & honorum, feliciter transensos gradus, ad Supremum Judicatus Curia Regiæ, secundum quippe a Regia Majestate, in Regno nostro fastigium, quam auspaticissime evectam, venerabundi omnes contemplemur. Obtundit mentis aciem, pro DEO, orthodoxa fide, Rege, & Patria gestarum Excellentia VESTRÆ rerum multitudo, admonetque linguam, ut satius ducat silere, quam tenui dictione sua, altis quibusve fastigiis dignas dotes quadantenus imminuere.

Dabit tamen veniam Benignitas VESTRA, & hocce quaecunque humilissimi attamen obsequii mei vestigal non dedignabitur: injurius quippe, ingrati que animi reus merito forem, si gloriosum Excellentia VESTRÆ, devotæ hujus Lyptoviensis Provinciæ, tam diuturnum Supremi Moderatoris Regimen, tacitus præterirem, sub cujus faustissimo decursu, nunquam præesse, quin simul prodesse, amarique semper, quam metui, velut optimus Pater volebat. Nec immerito: nihil enim, cuicunque demum Sublimi MAJESTATI, felix, Superisque, & subditis gratum suum Regimen exoptanti, familiarius est JUSTITIA, & CLEMENTIA: symbolo Augustissimæ quoque Imperatrici Dominæ, & Regina nostræ actu gloriosæ regnanti proprio. Hanc utramque Excellentia VESTRA, alta moderatione ita conjunxit, ut ab omnibus amaretur, una vero metuere-tur, quibus binis, regendorum populorum, verissimis artibus Amore nimirum, & Timore, nos, qui hucdum vivimus, Prædecessores nostros, universosque Status, & Ordines, ac ipsum populum Provinciæ hujus perenni felicitate, continuis jam triginta septem annis rectos, & protectos, devoti, æternumque obstricti profitemur, perpetuo in cordibus nostris relicto monumento, quod nullus unquam atteret malignus livor, nulla obliterabit ætas, nulla obscurabit, quemadmodum omnes boni vovemus, invisa DEO, & hominibus ingratitude: Testabuntur hæc annales, legetque aliquando grata posteritas.

Felix itaque merito & in posterum censenda est, Trenchiniensis, & Lyptoviensis Provincia, sub fausta gubernatione Excelsæ Domus ILLESHÁZIANÆ, alis Aquilæ ejus, adversus impendentia mala, & periculosas rerum vicissitudines protecta. Felix inquam, de suo gratioso Capite in futurum non dubia, verum ex Stirpe hac Excelsa, perpetuos Moderatores suos, & Patres Patriæ, constanter deinceps quoque susceptura. Atque hæc est, inductæ in præliminari-bus meis, felicitatis ejus mentio, Supremorum Comitum, quam in aliis Regni Comitatibus securi spectamus, fluxa, & instabili alteratione, a Regio nostro, in terris summo Capite vicariam hanc, ab incunabulis ipsis, suscipiamus, reve-reamurque potestatem, cui tuto nosmetipsos, nostraque omnia, quavis occasio-ne, & tempore concedere, arcana cuncta pandere, ac in arduis, & ærumno-sis ad asylum isthoc confugere non diffiteamur. Quapropter: felices & nos omnes, qui solemnitatem faustissimæ Inaugurationis hujus, in plausum, & júbila effusis vocibus excipimus, exultantibusque oculis, binos hos Soles intuemur, ac omnia felicia, fausta, & fortunata, non immerito nobis auguramur. Felix in-ter reliquos ego, gratiam peculiarem, hæc proloquendi nactus, cujus Genitor,

ante annos triginta septem , gloriosam Excellentia VESTRAE similem Inaugurationem , ac faustum gubernii auspiciu , digna Panegyri excepit , successione mihi relicta , ut quemadmodum Pater Patri , ita nunc Filius Filio , ad Aram hanc , candidis hisce meis votis , intimo cordis sensu supplex litarem : a Majoribus quippe meis , peculiariter traditum devotissimo animi affectu contestans : exilis Domus mea proprium , & haereditarium , priscis quoque temporibus semper fuisse : Excelsae Domui ILLESHAZIANAE , fideliter famulari , & servire : Quae ego inter gestientis laetitiae publica certamina , arcani amoris impatiens temperare mihi haud potui , quin publicis affectibus , privata etiam mea suspiria conjungerem .

Verum enim vero : communi huic omnium felicitati unicum adhuc deesse videbatur , ut nimirum : Excellentissime , ac Illustrissime Domine Comes Judex Curiae Regiae , Pater omnium aetate clarissime ! Filium TUUM , Excelsae Domus VESTRAE unicum Haereditum , tot Dynastiarum Dominum , spem , fulcrum , & omnium nostrum expectationem , patrio quasi avulsum sinu , nobis , quibus ab incunabulis alioquin debebatur , tandem dares , ac partita potestate , consortem universorum laborum , participem , quae in Provinciis his continuo occurrunt , publicorum redderes , alto TUO nupiam sufficienter dilaudando iudicio : Exemplum in hoc (prout mente assequi licet) Orientis , & Occidentis Domitoris illius , Magni LEOPOLDI Imperatoris secutus , qui in Generalibus anni 1687. Regni Comitibus , multis quamvis & expositis annis superstes Filium suum , Divum JOSEPHUM , Sacra Regni Hungariae Corona redimitum , & in Regem inauguratum voluit . Id ipsum , Sacri Romani Imperii provida sollicitudo adinvenit , ut viventibus Caesareis MAJESTATIBUS , Reges Romanorum , pro omni eventualitatis casu , coronarentur , consortes Imperatoriae Potestatis . Par huic TUA fuit , Excellentissime Domine Comes , paterna in nos cura , & vera sollicitudo .

Pro qua , ac contestatis erga nos , intra praedictum faustissimi Regiminis TUI , triginta septem annorum , longævum quidem , nobis attamen brevem decursum , innumeris gratiis , omnigenis beneficiis , & favoribus : pro exhibita item nobis , cum solenni isthac Illustrissimi Domini Filii TUI , Perpetui Comitibus nostri inauguratione , peculiari benignitate , ad eandemque , propria gratiosa in Persona , suimet humi liatione , impares quamvis , immortales attamen , uno ore , uno corde , Excellentiae VESTRAE effundimus gratiarum actiones .

Ab sit nihilominus Excellentissime Domine Comes , Judex Curiae Regiae ! ut dum praerecensorum ingrati , & injurii esse nolumus , gratioso Excellentiae VESTRAE gubernio , & Suprema , eaque perpetua potestate , nos privari , tristes aliquando experiamur , ad cineres quippe gratioso suo Capiti semper devoti , & in omnibus obsequentes . Atque adeo : frui re perenniter , Excellentissime Domine Comes Illustrissimo Filio TUO , frui re nobis , frui re in utrosque patria potestate . Sustine autem , a fide li , multisque nominibus Excelsae Domui VESTRAE æternum devoto cliente , hæc cordialia , desiderii attamen imparia vota nuncupari :

P a t r I P a t r I æ
Magno IOSEPHO ILLESHAZY , hæc pLaVDentes
ConseCrant DeVotIssIMI LYptolenses.

Servet DEUS , ter Optimus Maximus , in cuius manu sunt Potestates , & omnium Jura Regnorum , pro solatio , & incremento ulteriori Excelsae Domus ILLESHAZIANAE , omniumque fidelium fervorum , & devotorum clientum Excellentiam VESTRAM , quam diutissime sanam , & incolumem , foveat sospitem , perennique felicitate beet , ac tueatur ; supplices Divinam ejus Majestatem universi oramus , & obsecramus .

Jam

Jam ante TUUM confisto Gratosum conspectum Illustrissime Domine Supreme, ac Perpetue Comes, JOANNES BAPTISTA ILLESHÁZY! Qui adeo omnigenarum virtutum gloria, integritate, & rara sæculi hujus, erga omnes comitate decoraris, ut omnium nostrum ad TE amorem, & venerationem, tributaria obligatione jam rapueris. Adeo Claritudinis TUÆ splendor, omnium mentibus affulsit, ut aurea quævis tempora, sub fausto Regimine TUO, non immerito nobis polliceamur: Viva Excellentissimi Domini Genitoris TUI, Majorumque TUORUM Imago. Quis enim Illustrissime Domine Supreme, ac Perpetue Comes, justus rerum æstimator, abs TE omnia bona, prospera, ac magnifica non speret, non augeretur? Quis de Illustri Persona TUA summa omnia non polliceatur? seu namque Excelsum Genus, unde originem ducis, seu Excelsas Stirpes illas, cum quibus diversimode connecteris, sive Majores TUOS, sive Patrem, Avum, Magna Pannoniæ Nomina, seu denique TE Ipsum sibi proponat? Hæc omnia undique magna sunt, ut si alias, vel in TE certe solo, sententiæ illi subscribere necessum sit: Magnos Magnis nasci. His TU Majoribus, Magno hoc Patre, Magno hoc Avo ortus, tametsi eximium ducas: Tot, tantorumque Virorum virtutes, veluti accensas faces præluxisse, attamen non contentus his, nec solum alienis nixus vestigiis, verum suoapte ingenio, sapientia, prudentia, moderatione, æquanimitate, aliisque, quas longum recensere foret, virtutibus talem TE præstitisti, ut tanto Genere, tanto Patre natum, tantis honoribus dignum, Patriæ Columnen, summa teneritudine, omnes una profiteamur, una vero plura adhuc nobis, quam affectus noster, vel proloqui patitur, auspicemur. Tanta, & tam grandia, de Illustrissima Magnitudine TUA mente nostra concepimus, ut præsentia Patris, & præterita Avi, quamvis ingentia, & nullo ævo non memoranda acta, & facta, quo minora aliquando TUIS sint, sincere precemur. At nostræ huic spei, audacius forsitan, quam par est, semet efferenti, Excellentissime, ac Illustrissime Domine Comes, Judex Curia Regiæ parcas! necessum est. Reos nos facit Felicitas TUA, & votis nostris, in futurum tendentibus, fidem tam firmam facit, præsentium gloria. Detur venia piæ meæ huic temeritati, si nefors plura dixi, quam volui, pauciora attamen, quam debui, lætitia enim exundantis animi, non se capiebat vastitas, sed dedignata pectoris angustias, candida in hæc verba erupit. Felix igitur, qui tanto Natalium splendore, tot virtutibus, verisque laudum encomiis ornatus, supremum præfatorum binorum Comitatum Regimen, hæreditario jure a Majoribus, per manus Excellentissimi Domini Genitoris TUI traditum, in priscis Divorum Hungariæ Regum Privilegiis fundatum, sacro gloriose regnantis Apostolicæ MAJESTATIS Diplomate Regio confirmatum, inter hos publicos planus, hæc festiva júbila conscendisti, omnibus profuturus.

Nos vero facti votorum compotes, dum immensam Sacræ Cæsareo-Regiæ, & Apostolicæ MAJESTATIS Domina, Domina nostræ Clementissimæ, prædicto benignissimo Decreto, & Diplomate Regio, erga fideles suos subditos, & vasallos, contestatam vere Maternam curam, pietatem, & sollicitudinem, supplici poplite, perpetuaque nostri homagiali subjectione venerabundi amplectimur, ac in omni subditalis devotionis profundissimo sensu, gratiam, & benignitatem hanc Regiam exosculamur.

Sistimus nos una, in hac adeo conspicua frequentia, glorioso obtutui VESTRO, Illustrissime Domine Supreme, ac Perpetue Comes! mandata, & imperata TUA expectantes. Adsumus hic, Provinciæ hujus Lyptoviensis, Magistratus, Status, & Ordines, omnem venerationis, & reverentiæ cultum, Supremo, ac Perpetuo suo Moderatori præstantes. Adsumus inquam: Gratoso Capiti nostro, debitam in omnibus fidem, obedientiam, & sinceram semper devotionem pollicentes. Quæ tamen, ne in verbis duntaxat his subsistant, ac nefors exhinc ego, communi omnium nomine, hæc ipsa vovens violatæ aliquando fidei reus merito arguar,

Agite Status, & Ordines Inclyti! & universa ea, quæ affectu concepistis, effectu explete. Nullus ambigo: luculenter vos percepisse, omnia bona, & prospera illa, per Illustrissimum Dominum Vestrum Hæreditarium, Supremum Comitem, summa liberalitate, & candore Vobis pollicita, ac interposita sacro-sancta sua fide roborata: exposcit profecto, hæc ipsa fides, omni jure, & obligatione reciprocā pariter nostram fidem, quæ insolubili vinculo, & mutua unione, conjuncta hoc Duce altissimum Summi terræ Principis servitium, huicve junctum causæ publicæ bonum, quavis occasione, & tempore, pro omni posse, strenue, & indefesse promoveat, fidem orthodoxam tueatur, justitiam colat, afflictis, & ærumnosis opituletur, pacem internam custodiat, concordiam mutuam diligat, dissensiones, ac quævis privata studia vitet, a recto nunquam deviet, nunquam denique a debita gratioso Moderatori suo obedientia, veneratione, devotione, & integritate recedat. Quæ ubi factis, ut par est, testamur, interpositam meam, & una Vestram, omnium fidem, summa fidelitate, & facilitate exolvemus. Absit proinde status, & Ordines Inclyti! a Nobili Sanguine nostro, ut cujuspiam diffidentia, inconstantia, aut læsa in his, publicæ fidei labe, uspiam contaminemur. Perennet in fideli omnium corde, Excelsis Columnis his, me vade, substrata demisse, isthæc laudabilis nostra promptitudo: versetur constanter in mente, tam Excellentissimi Genitoris, quam Illustrissimi Ejusdem Filii, Dominorum nostrorum Hæreditariorum Supremorum Comitum instillata, æternum irradicanda veneratio, ut sic vita nostra cœle, Patrem in Filio, Filium in Patre, omni submissione, & devotione, revereri semper mereamur. Hic est enim Filius Ejus dilectus, in quo sibi bene complacuit, ipsum audite.

Adimple jam igitur Illustrissime Domine Supreme, ac Perpetue Comes, desideria nostra, accipe hanc Excelsæ Domus TUÆ Hæreditatem, prehende placidum nostri moderamen, utere Jure TUO, utere Dignitate, utere Suprema Perpetui Comitis in omnibus potestate, nosque una virtutis, generis, & honoris splendore, continuo illustra, hæc a Divino Numine, nobis clementer concedi supplici prece exposcentes, ut nempe: in adepta hac binæ TUÆ Trenchinienfis, & Lyptovienfis, invincibili vinculo conjunctæ Provinciæ, Supremi Comitis dignitate, quam diutissime, ac felicissime perennes, Nomenque Perpetui earum Moderatoris, quod animo, & virtute jam superasti, impleas ætate. Vive itaque Excelsæ Domus TUÆ, omniumque nostrum felicitati, vive inquam, & factorum metuendam crism, ex TE unico pendentem, Illustrissimis Hæredibus, & Posteris TUIS fideliter anteverte, vincens factis, fama, gloria, omnem expectationem. Det TIBI DEUS, quod solus dare potest, addat annos de nostris etiam lectos, amplifcet virtutes, quarum TU summa es, det beatos vitæ Soles, quos serenos semper numeres, det primos in Regno honores, quos mereris, non sit meta, quam non attingas, non annales, quos non adimpleas, vivens in summa perenniter:

DEO, RegI, PatrI, CharIssIMæ PatrIæ, NobIs,
PosterIs, sI LICet; PerennItatI.

Quibus Ego, dum vela votorum, orationisque hujus contraho, supplex ad extremum oro: suscipite sereno animo Excellentissime, ac Illustrissime Domine Supreme, ac Perpetue Comes, Judex Curia Regia, ac Illustrissime Domine Supreme pariter Hæreditarie Comes! sincera, & ardentia hæcce desideria, non tam uno omnium ore, quam unanimi corde, Magnitudini VESTRÆ,
in

n omni devotionis cultu substrata, hocve festivo, tenuis dictionis meæ epilogo,
conclusa.

Vive Pater! Natumque TUIS virtutibus imple;
Vive, & Nate TUIS, Patrem virtutibus æqua!
Vivite! de nostris, VESTROS DEUS augeat annis.

*Post hæc: Illustrissimus Dominus Supremus, ac Perpetuus Neo-Installatus Comes, Idio-
mate itidem Latino, affabilique sua gravitate, tam ad Excellentissimi, & Illu-
strissimi Domini Genitoris sui, quam antelati D. Vice-Comitis præmissam Oratio-
nem sequentibus reposuit.*

Magnam hodierna die, & quidem mirificam
MAJESTATIS SUÆ Sacratissimæ, Domina Domina Nostræ
Clementissimæ erga me Gratiæ, & Benignitatem experior,
dum Inclyti hujus Comitatus Lyptoviensis, Supremi, Perpetui,
ac Hæreditarii Comitatus honorem mihi benignissime conferri con-
spicio; magna porro, & quidem rarissima huic superadditur felicitas, quod tantæ
benignitatis mihi obveniendis Dispensatorem, & Commissarium Regium, Illu-
strissimam Dominationem Vestram, Genitorem meum Gratosissimum, cum to-
ta Inclyti Comitatus hujus Universitate isthic demississime excipere, atque una
profundo venerationis cultu revereri valeam.

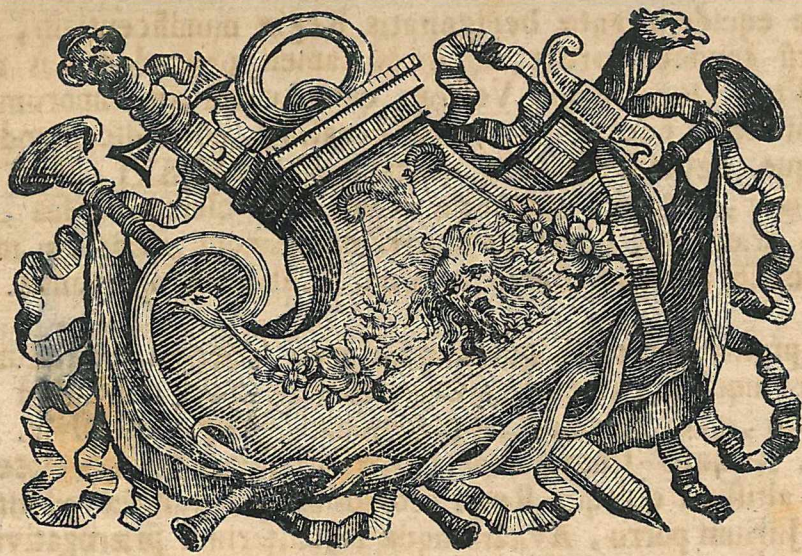
Agnosco equidem tantæ benignitatis Regiæ munificentiam, non meis pro-
fecto, quæ, etsi tandem forent, minimis tamen præcedentibus meritis, quin
potius Illustrissimæ Dominationis Vestræ, complurium jam annorum spatio, Regi,
Patriæque contestatis fideliter serviendi conatibus esse adscribendum. Peren-
ni tamen, eoque devotissimo sane altefatæ MAJESTATI SUÆ gratitudinis
vinculo obstringor, quippe, quæ mira usque adeo clementia sua, & bonitate
liberaliter eum prævenit, quem altissimarum ejusmodi gratiarum mensuræ con-
sequendæ, indefesso merendi studio primum adlaborare oportuisset.

Hanc proinde perennis gratitudinis meæ tesseram exhibiturus, operam
omnem, omnes inquam extremos quoque conatus meos, in illud indefinenter
conferre satagam, quo, quidquid ad augendum, præprimis Divini Numinis de-
bitum cultum, Romano-Catholicam unice salvificam fidem zelose fovendam,
procurandam, altissimi obsequii Regii promotionem, Justitiæ administrandæ ef-
fectuationem, Jurium porro, Avitarumque Nobilitarium prærogativarum manu-
tentionem, contribuentis populi conservationem, exindeque, summum Inclyti
hujus Comitatus incrementum obtinendum, ejusdem denique Statibus, & Ordi-
nibus utilem me exhibendi continuam promptitudinem remonstrandam desidera-
ri poterit, uberrime contestari valeam.

Atque hos quidem indefinenter conatus meos, tanto felicius profecto ad-
implendos fore confido, quanto magis Antenatorum meorum, qui Inclyti hu-
jus Comitatus Supremorum, Perpetuorumque Comitum honore, laudabiliter
æque jam olim fungebantur, vestigia, si non adæquando, saltem imitando, ea

pro actionum mearum norma habere, continuo adlaborabo. Felicissimum denique in quarumvis rerum pertractatione, finem, spe plena, mihi polliceor, si illa, quæ in hocce Comitatu negotia me ordiri continget, Illustrissima Dominatione Vestra Authorem suscepta, Eadem Duce porro, ac Rectore providissimo, constanter accedente, etiam pertractata fuisse, comperientur.

Restat igitur, ut, dum MAJESTATI SUÆ Sacratissimæ, pro tam immerita gratiarum mihi elargita munificentia, profundissimo Homagialis submissionis cultu prostratus, immortales grates referre debeo, Illustrissimæ Dominationi VESTRÆ, non minus quoque pro tam summa mihi remonstrata benignitate sua, humillimas gratiarum actiones, omni, qua par est, reverentia, exhibeam, osculando Paternas manus, e quibus tam immeritam Clementiæ Regiæ Munificentiam percipio, Divi Numinis Omnipotentiam ardenti animo imploraturus, ut longissima annorum serie constantem valetudinem, ac eam insuper, quam serenissimo corde omnes mecum unanimiter precantur, felicitatis plenitudinem, larga manu eidem tribuat, quo, sic continua vota nostra indefinenter adimpleantur; mihi vero salutaris ejusdem doctrina, ac rerum agendarum peritia, eruditioni meæ, atque maximæ utilitati quoque applicanda concedatur. Sed quemadmodum Amplissimo Inclyti Comitatus Statuum, Ordinumque Illustrium concursu, summus admodum festivitati huic splendor confertur, ita invicem ejusmodi contestatæ erga me benevolentia, personæque meæ acceptationis condecens reponendo grates, desideratissimis eorundem favoribus, me plene devoveo, qui cætera inter, reciproca quæque officiorum studia, mihi charius unquam, me obtinuisse gloriabor, quam si id præstare valnero, ut unusquisque sinceri animi mei promptitudinem, peculiaribus etiam commodis suis, ac desiderio sufficienter respondere experiatur.

OCCASIONE INSTALLATIONIS
ILLUSTRISSIMI DOMINI
COMITIS

JOANNIS
ILLESHÁZY

De Eadem,

PERPETUI IN TRENCHIN, COMITATUS-
QUE EJUSDEM NOMINIS, PROUT ET LYPTO-
VIENSIS PERPETUI COMITIS &c. &c.

IN ACTUALEM SUPREMUM COMITEM

PER

Ipsismet Excellentissimum, & Illustrissimum Dominum
Comitem, Dominum Judicem Curiae, Genitorem Illustrissimi Domini Instal-
lati desideratissimum, In Comitatu Lyptoviensi, Possessione autem Kis-Palugya

Die 22. Septembris Anni currentis 1761. Solenniter factæ,
& celebratæ.

POEMA HEROICUM.

Icimus Astripotens! vicere Cupidinis arma!

Nam, quem mille suum frustra voluere Puellæ,

ILLESHASIADES magnæ, Spes unica Gentis,

Spes Patris, & Patriæ, victusque, lubensque Puellam

Inter Pannonias, & Forma, & Stemmata Primam

In Sponsam accepit; plaudente utroque Parente;

Jamque suo felix fruitur SIDONIA Sponso

Orpheus Euridicem nunquam sincerius arsit!

Fabula! Quidquid Amor dictavit Vatribus olim,

Penelope; Halcyone; Phyllis; cum Biblide; Thisbe,

Nomina sunt tantum, Felix SIDONIA reïpsa

Diligit atque suo vere est dilecta Marito.

Sic Lucina Jovi dulci comitata Hymenæo.

Forte aderant Fratres, quibus & Mare, & Infera Tellus
Cesserat; & Mater Divum; Trijugesque Sorores,

Arbitrio quarum ducuntur stamina Vitæ,

Et Fortuna Hominum, Pallasque, & Phoebus, & Ino,

Et qui bis senis pugnis inclaruit Heros,

Bacchus; Mercurius; Veneris cum Marte, Maritus;

Dixisses, tanto numero venisse rogatos.

Lætus erat, summoque Jovi, reliquisque Deorum

Nuncius; Ipsa etiam tam læti nuncia casus

Necdum visa satis dixisse, ita dicere cœpit:

Sum Soror, & Conjux tua Jupiter! Orbis uterque

Quidquid habet vidi; Testor Tua Numina Frater!

Nil tamen Ille capit, quod non mereatur uterque.

Alterius mentem præstantia corporis auget,

Ut vel Priamidis redivivi fallere posset

Judicium, nobisque novos causare furores.

Sponso forma decens, animique modestia summa,

Ingenium præstans, rebus queiscunque gerendis

Sufficiens; qui Consiliò vel Mentora vincat,

Telemacho juvenis Juveni Dux ipse futurus,

Si fors Trojanæ vixisset tempore Cladis.

Sed quid ego, qui cuncta vides, Tibi, Maxime Divum

Hos laudo? melius nobis nosti omnibus Ambos.

Hoc tantum addiderim: Dignum, qui Regna gubernet

ILLES.

ILLESHASIADEM, fac, præsit Gentibus illis
 Quas Tritavis, Proavisque suis, Ipsique Parenti
 Hungariæ Reges æterno Jure regendas
 Cesserunt; meritos Patris, qui sublevet artus.
 Hoc Pater emeritus, quo Judice Curia Regis
 Plus longe exultat, quam sub Minoe Curetes.
 Hoc Populus; leges a tanto Stemmata doctus
 Accipere; Hoc Superi, Vade me, una voce precantur.
 Applaudit Sacra Turba Deæ, curaue levandum
 Orat & Ipsa Patrem, cui sic, qui fulmina torquet:
 Prævenit mea vota Soror, non abnuo, Natus
 Sublevet ergo Patrem, fulcrumque sit Ille Senectæ;
 Quam salvam volumus per plurima tempora, Regis,
 Hungariæque bono; Themidem volo, protinus adsit;
 Supra Vindibonam locus est; a Fonte decoro
 Nomen habet; Fontes illic Sylvæque perennes;
 Quas prope confurgunt spatiosa Palatia, quanta, &
 Qualia vix Babylon, atque ipsa Ægyptia Thebe
 Vix habuit; posses inter Miracula Mundi
 Accensere domum, quam MAGNA THERESIA, magnis
 Sumptibus extruxit; Cum Sol altissimus urit,
 Illuc cum MAGNO secedere Coniuge sœta.
 Hanc adeat, causamque suam, nostramque peroret.
 Nec mora! Sancta Themis delata per aera, Sanctos
 Ingreditur secreta lares, sicque ore sereno
 Hungariæ alloquitur Dominam, mage dixero Matrem:
 Qui Cœlos, Terramque regit, relique Deorum
 Post impertitas TIBI mille, TUISque salutes,
 Fatorum Decreta TIBI REGINA suorum
 Adperiunt, orantque simul: jubeasque, velisque
 ILLESHASIADEM, Regionibus omnibus illis,
 Quas Abavi meruere sui, meruere Parentes,
 Quave hucusque Pater suus integritate, præesse.
 Dixit, & in tenuem ex oculis evanuit auram.
 AUGUSTA ad sonitum vocis (nam cernere quemquam
 Haud poterat) primum turbari visa, deinde
 Agnoscens pia Jussa Deum, & tot tantaue Gentis
 ILLESHASIADÆ, secum merita ipsa revolvens
 Emeritam Patris solari certa senectam
 Confirmat Decreta Deum; scribaque vocato
 ILLESHASIADÆ Patri, Natoque salutem
 Nunciat, atque Suos confirmat, Utrique favores;
 Addit: Quam vellem TE sæcula vivere sanum,
 Quam vellem JOSEPH TUIS, ut TU Ipse præesses
 Nestoreos annos Populis; sed vivere cum TE
 Mique, Meisque velim, TE certa parte laborum,
 Sublevo, & in charum Regionem transfero Natum,
 Quas TU, quasve TUI, sunt sæcula bina, Parentes
 Summo cum applausu Regum rexere; regendas.
 TU Pater Ipse TUUM deduces, impero, Natum,
 Inque illum populos, & quos Lyptovia nutrit,
 Et queis Trenchinium dedit Urbs Regni Inclyta Nomen,
 Olim Curarum partem JOSEPH TUARUM.
 Cum tamen Ipse velis, felici Nomine transfer.
 Acceptis REGINA TUIS Sanctissima Jussis,
 Officioque suo lætus Pater, illico natum
 Evocat. Ille Patris Mandata facessere doctus
 Promptus adest, ac Trenchinii plaudente Caterva
 Tractus illius, Patre proclamante, Supremus,
 Perpetuusque Comes, gratantibus omnibus audit;
 Augustis res est feliciter acta Kalendis.

Ast non ista satis Comes Inclyte! plura subinde
TE decora expectant, & idem Lyptovia sperat.
Nec spe falsa sua est. Venit hem, venit hora, diesque
Qua pater, hac etiam, Nato, Regione relicta,
Ætatis reliquum, sine curis vivere lætus
Constituit: Vere felix! qui fospite vita
Felicis populos sub tanta prole reliquit.
Mandari æterna dignissima facta papyro.

Testis ego facti, Vatum licet ultimus Idem
Quam facio, JOSEPHÉ lubens; vix sæcula credent
Virtutem ventura TUAM! TU cedere Vivus
Nato? fors iterum Saturnia Lustra redibunt!
Fallor! at exemplum hoc Patrum, puto, Nemo sequetur.

TU sed JANE meus! tanti Patris Inclytus Hæres;
Fac dicant de TE Populi, quos Diva, Paterque
Sponte TIBI tradunt summa integritate regendos,
Quod de Trajano, de Tyto Roma locuta est.

Cecinit

Kis-Palugya X. Kalendas Octobris M. DCC. LXI.

TUI

Sincerissimus Cultor

Humillimus Servus

&

Aditissimus Frater

JOSEPHUS L. B. de REVA,
Inc. Com. Thurocziensis Comes Perpetuus.

HONORIBUS
ILLUSTRISSIMI COMITIS, DOMINI, DOMINI
JOANNIS BAPTISTÆ ILLESHÁZY
de Eadem,

Hæreditarii in Trenchin, ejusdemque, ac Liptovien. Comitatum perpetui Supremi Comit-
tis, Sacratissimi. Cæsar. Reg. & Apost. Majest. Camerarii, Excellsi Loc. Reg. Ung. Consilii Consilarii.
X. Kal. Octob. M. DCC. LXI. Inaugurati Supremi Comitiss Liptovienlis.

QUæ geminis augeb Patrium Liptovia scutum (a)
Collibus, argenti, gemmarum, dives & auri,
Quam titulos inter quondam fulgere Ducales (b)
Ambivit Corvina Domus, quam prisca decorant
Stemmata, Nobilibus Majorum illustria ceris,
Trenchinio veteri, quæ jungis fœdere dextram,
Atque unum venerata caput tua jura tueris! (c)
Me Tibi fausta loqui liceat, felixque precari
Auspicium, lætosque dies, cum munere DIVUM,
PRINCIPIS AUGUSTÆ placito, Tibi septimus Hæres,
ILLESHASIADUM celso de sanguine cretus
Præficitur, Proavumque capit moderator habenas. (d)
Non illi infremuit sonipes, mendaxque caballus
Ut Cyro, insignes quondam despondit honores,
Oscula nec Matri Terræ sunt fixa, nec illi
Delphica fallaci cecinit cortina recessu,
Non titulos fors cæca dedit, non casus, & error.
Sunt vetera hæc monumenta Patrum, pro grandibus olim
Quæ data sunt meritis, STEPHANUS quando auspice Cælo
Jure Palatino Regni tractavit habenas.
Ex illo profluxit honor; quo fera Nepotum
Posteritas, felix multos effulget in annos,
Fulgebitque diu, neque nos præfagia fallunt,
Si quid habent, ut habent, veri, pia vota bonorum,
Publica vox populi, favor & suffragia Cæli,
Non opus antiquis, & nunc felicibus astris
Utimur auspicio Superum, jam & nostra perennem
Ad famam faciunt, Gens ILLESHASIA quo se
Secernat reliquis, patrio cantetur, & orbe,
Non memoro STEPHANUM, cui rara scientia juris
Acceque consilium primos concessit honores,
Quem Magnum faciunt belloque togaque, labores
Impensi Patriæ, pax aurea reddita, Regni
Fluctibus in mediis, medioque in turbine rerum (e)

F

Ca-

a) Communi sensu & appellatione, tres illi colles, qui partem in scuto Regni nostri occupant, Tatra, Matra, Fatra, audiunt, id autem quam recte, hic non quarimus. Fatra a Vago intersectus duplex est, major & minor, ille Liptoviensem Provinciam a Turocensi, iste Turocensem ab Arvensi separat. Tatra curvatus, & tota Ungaria, altissimis verticibus longa serie prorensus Scepusium & Liptoviam à Polonia dividit, Anonymus Belæ Regis Notarius hunc montem intellexit scribens: A Duce Arpad, qui ad Zereuche cum suis confederat, Missum esse Borfu, filium Bonger cum valida manu versus terram Polonorum, qui confinia regni conspiceret, & obstaculis confirmaret, usque ad montem Tatur &c. Quem Nic. Olabus in sua Hungaria Thárkó appellat. Haud procul a pede montis in Scepusio locus est Huntzdorff, in vet. diplom. Hunensdorff, traditione perpetua ab Hunnis ita dictus, in cuius agro vallorum vestigia, armaque effossa, nuper admodum, mihi exhibuit Vir ora illa doctus, & illustris.

b) Joannem juniorem Corvinum Ducis Liptoviae titulo usum ex diplom. clarum est, cuius memoriam apud nos insculpta locis aliquot insignia, & hodie ruuntur. Vide etiam Decreta Vladislai.

c) Jam a M. D. LXXX. VI. Stephanum Liptov. & Trench. fuisse Comitem, lapis Castelli Resembergenfis, portæ inferrus docet: Tempore Rudolphi Imperatoris Romani M. D. St. Illesházy, Comes Com. Tren. & Lipt. ac per Reg. Hung. M. Cur. Et Cons. G. ac M. Domina Catharina Pálfi hoc ædific. M. D. LXXXVI.

d) Duabus his provinciis ex Gente Illesházy hi Comites præfuerunt: Stephanus, Casparus, Georgius, & Gabriel, Nicolaus, Josephus modernus Jûdex Regiæ Curia, Joannes.

e) Basilii in Sacello Ædi Sacræ Principi adnexo, visitur Nobile Mausoleum Stephano positum, in cuius parte infima, tabella ænea sic habet: Illustri, ac Magnifico Heroi, Comiti Stephano de Illesházy, Thomæ Filio, Palatino Regni Hungariæ, Judici Cumanorum, Trenchinien. & Liptovien. Comit. Domino in monte S. Georgii, Bozin, Trenchin, Likava, Suran, & Hodolin, Serenissimi, ac Potentissimi Mathiæ secundi Regis Hungariæ, designati in Regein Bohemiæ, Archi-Ducis Aultriæ, Ducis Burgundiæ, Styriæ, Carinthiæ, Carnio-
liæ, Comitiss Tyrolis, Goritiæ & Habspurgicæ, &c. Consilario. Et per Hungariam Locumtenenti, cum Patri-

Caspari titulos, & fortia gesta referre (f)
 Non opis est nostræ, patriis sunt condita fastis,
 Id tacuisse nefas; ternis cum præsidet oris,
 Plus reliquis nostras dilexit ut incola terras,
 In quibus ille sui statuens monumenta favoris
 Grandia Likaviæ superaddidit atria rupi (g).

Prætereo reliquos, NICOLAI maxima laus est.
 Illi rara fides, pietas, mens ardua rebus
 In magnis iter ad conclavia Regia fecit.
 Res caret exemplo; gemino sub CÆSARE summus
 Præfuit Ungarico dum Cancellarius Orbi. (b)

Vix sequeris JOSEPHI Patrem, Te vexit honorum
 Gloria per titulos, Procerum, Regnique Baronum
 Inseruit tabulis, jam Regia Judice gaudet
 Curia. Pisonios inter subsellia Patres
 Pestanosque tenes, summis dilectus & imis.
 Fortunate Comes! cui sic licet esse beatum!
 Dispensas Atavum titulos, & nomina Nato
 Transcribis sospes, quis TE felicior alter
 Patrum? quis Nato Natus felicior alter?
 Grata ferunt pro Te jurati vota clientes:
 Hoc Superi nobis Pylios servate per annos
 Depositem! vivat Præses TE Præside salvo
 Filius & Patrium nomen Virtutibus æquet!
 Sit fecunda domus, surgant hoc sanguine, nostræ
 Numine qui fausto terræ dent jura Nepotes!

At dum perpetuos, Patriæ spes Magna JOANNES!
 Provida curæ Patris Tecum partitur honores,
 Maturos cernit fructus, certumque laboris
 Vestigal; postquam stimulos, alimenta que famæ
 Ipse dedit, curisque suis Te duxit in artes
 Aonias, virtute Tua nova scita Sophorum
 Atque antiqua tenes; sua nil mysteria profunt
 Naturæ, totum rimatus es impiger Orbem,
 Nosti; Carthesius, vel quæ acer finxerat Anglus.
 Vidi ego; sexdenas Juvenis numeravit aristas;
 Vidit, & obstupuit Vindobona, ut apta Magistris
 Discipulus responsa dabat, certosque docebat
 Astrorum flexus, Phœbi, Lunæque labores,
 Et quidquid Physica mirabile creditur arte.
 Omnis Palladia plaussit cum gente Senatus,
 Se quoties clypeo rationum, umboneque fultus
 Vertit in hostiles acies, & tela retorfit.

Lau.

am difficillimis bellorum & seditionum motibus consopitis, paci & quieti restitisset, ac cum omnium admiratione, ac gratulatione conservasset, & amplificasset. Viennæ Austriæ die V. Mensis Maji. Anno Domini MDCIX. defuncto. Cum vixisset annis LXVIII. Catharina Pálfi de Erdeod Baronissa Marito de Republica, seque optime merito mærens P. *Elogium Summi Viri videbis in Decreto Martiæ II. a. 1618. art. 44. Nos faventibus Superis de emortualibus Virorum Illustrum monumentis fusus alio tempore.*

f) Caspari Marmoreum monumentum Trenchinii exstat, cum Statua alabastrina, prope quam ista insculpta sunt. Illustrissimus Comes, ac Dominus, Dominus Casparus Illiesházy de Illiesháza, perpetuus a Trenchin, ejusdemque ac Liptoviensis perpetuus, ac Arvensis Comitatum Supremus Comes, Eques auratus, Sacre, Cæsareæ, Regiæ Mattis Consiliarius, postquam vixisset annos quinquaginta sex, menses quinque, & dies quindecim, die undecima mensis Aprilis, Anni 1648. feliciter in Domino obdormivit. Parte autem sepulchri infima: Hoc epitaphium Illma Dña Comitissa, Helena Thurzo de Betlemfalva, perpetua in Arva, Conthoralis mæstissima, & sui hæredes, æviterni amoris, & debitæ observantiæ gratia exstrui curarunt. Die 11. Men' Aprills An' 1649

g) Arci Likava, quam, ut arma saxo incisa docent, videntur Corvini possuisse, Casparus propugnaculum cum porza Orientali addidit, in cujus fronte insignibus ornata hæc legimus:

Dum fureret Svecus Moravorum tecta petendo;

Et Silesiacos rumperet ense focos,

Hanc ego suspendi tabulatam pondere portam

Ut sit aperta bonis, non pateatque malis.

Magne DEUS servet hæc propugnacula, tanquam

Perpetuæ gratum posteritatis opus. Anno 1642.

h) Nicolaus Cancellarii Reg. Ung. manus, raro favore, a Josepho Cæsare accepit. Istvánus L. XIII. loquens de Petro Perenio ait: Cancellarii munus, legibus, vel magis veteri consuetudine non nisi sacris viris concedi solitum erat. Neque autem a Perenio ad usque Nicolaum nostrum, præter Sacros Viros, dignitate ista, facile alium functum fuisse, apparet. Vivere desit plenus meritis, exsuntibus anni M DCC XXIII. Comitibus, quorum decreta, manu jam ægra roboravit.

Laudum quanta seges? quisquis Solatia vitæ
Captat, in hac Juvenis multum defudet arena.

Quid loquar Historiam? solers industria fastos
Evolvit veteres, novit queis moribus isti,
Queis alii vivant populi, quos occiduus sol,
Exoriensque videt, polus & quos frænât uterque,
Lustravit terras Italum, Capitolia vidit,
Inque nova veterem scrutatus sedulus Urbem,
Inspexit positos devictis gentibus arcus,
Amphitheatra, vias, circos, & fana Deorum;
Jam castis devota sacris, fora, rostra, colossos,
Atque alias moles, priscae miracula Romæ.
Qua sibi Tarpejas Gallus patefecerit arces;
Quam procul ad portas accessit Pænus; iter quod
Duxit Cæsareas spreto Rubicone cohortes,
Adde: tot in forulis preciosa volumina, gemmas,
Æs, signa, & tabulas, ævi monumenta vetusti,
Tum Venetos, nantes vestigia mira furoris
Attila Magne tui: Ligures, famaue celebrem
Parthenopen, Parmam, quæque & Florentia campo
Eminet, & firmis laudatur Mantua muris,
Ut jam alias taceam, quas hospes viderat urbes
Morum & virtutis studio, curaue sciendi,
Non illi tenuem vesani insania sæcli
Asperfit maculam, aut patrii mutatio solis.

Linguarum fandique potens: Quæ gratia nuper
Oris erat? læti quam spectavere loquentem
Conscriptique Patres, & Nobilis ordo Quiritum?
Dum recitat Patriæ Themidos decreta, iacratas
Verbaque Cæsarei juris distantia leges.

Nec Tibi dissimilis mens est, nec pectora fronti
Diffona, mixta gravi nitet in sermone venustas;
O nimium dilecte Comes, terræque Deoque!
Te pietas, Te prisca fides, Te conscius horror
Numinis, & sacris reverentia debita templis
Commendant populo, magnas Tua vita per Urbes
In magno veluti multis spectata theatro
Grande tulit pretium, & suffragia publica morum.

Sed jam Nobilium multo conferta senatu
Atria panduntur, Themidisque palatia sacrae;
Signa quibus suspendit Honor, fascesque virenti
Incinctos olea; lætos interque triumphos
Jam procedis ovans, & Magno Patre beatus,
Gessit amor, natura suas confessaque leges
Gaudia, si renuat, lachrymis testatur obortis.

At tu propicios Comes Illustrissime fasces
Accipe, & illustres tandem conscende curules!
Jam Sacra CÆSAREÆ producta est syngrapha dextræ,
Et Patriis meritis, AUGUSTO & plena favore,
Jam Genitor bona verba facit, fascesque Supremi (i)
Perpetui Comitum summo Tibi jure tenendos
Tradit, & AUGUSTÆ jurare in verba moneris,
Quæ præit; Ipse etiam Regii pars magna Senatus
Turocique Comes REVAIUS, tempora lauro
Cinctus Apollinea, doctorum gemma Virorum. (k)
Dixit & invitas Patri Provincia grates
E nerito, vitamque suis optaverat annis
Augeri, ore Tuo; qui jura vicaria summi
Exerces Comitum, Fraterno nomine clarus,

F 2

Cla-

i) Excellenissimus Comes, ac DD. Josephus Illyesházy Judex Curia Regia, &c. &c. qui Filium suum Ill. Com. Joannem nunc inauguraverat, annis ipsis triginta septem, summa in Regem fide, omniumque satisfactione Provincia Liptovienji præfuit.

k) Est hic Illust. D. Josephus L. B. de Reva perpetuus Comes I. Comitatus Turocensis, hereditarius in Sklabina, & Blatnirza, Eques auratus, & Excelst. Locumtenentialis Regii Hungarici Consilii Consiliarius.

Clarus & ipse Tuis, clarus meritisque Parentis. (l)

Cernis ut æqua cohors plaudit, spiratque favorem
Gratia læta Patrum, qui Te jam Præsides gaudent;
Da charum spectare caput, dum Nomina, summi
Quæ Proceres gessere, capis, Procer ipse togatos
Jura inter Patres, Regno & consulta daturus;
Undique concurrat populus, fremituque secundo
Lætitiæ dant signa suæ, festiva resultant
Tympana lætarum clangore animata tubarum,
Martia pacifico resonant tormenta boatu,
Vina cadis manant, signatque insignibus annum
Congius, & jacti per publica compita nummi.

Aspiciunt illustre decus, quæ de ædibus altis
Matres, atque nurus trabeis, & fascibus auctum
Expectant reducem, lentas properare diei
Increpitantque moras, studio curaque videndi,
Harum aliæ juvenile decus mirantur, & annos,
Vota ferunt aliæ, longam seriemque precantur
Ætatis, cupiuntque suis sibi gaudia terris
Sæpe redire, sui spectareque Præsidis ora.

Quas inter, comitata suis ut Cynthia flammis,
Ipseque pars nostræ Conjux SIDONIA pompæ,
Fulget, Apollineos acuens fulgoribus ignes,
Hoc certe natura die, spectavimus ipsi;
Absolvit cælum nebulis, solque aureus orbi
Clarius illuxit, venti posuere furorem;
Lætitiæ testatur ovans, qui vertice toto
Nubibus amotis Rex montium Carpathus exstat,
Vixque Crucis jam sentit onus, quin fronte recurva (m)
Gestit, & hæredes renovari gaudet honores;
Ipse Pater Cusus ripas spatiat in altas (n)
Turgidior pleno sine noxa labitur alveo,
Agnoscent, cui fundat aquas, humerosque ministret.
Quin etiam visas referunt in litore Nymphas
Festivos agitasse choros, cantuque beatum
Sacravisse diem, memoresque has rupibus aureis
Insculpisse notas, celebri qua valle resedit
BOTZA, tot a sæclis effosso nobilis auro: (o)

Effluat iste Tibi Liptovia lætior annus!
Quem celebrat favor AUGUSTÆ, quo gaudia tecum
Dividit & Præses Senior, quo gaudia Tecum
Dividit & Junior Præses, quo gaudia Tecum
BATYANIÆ sublime decus SIDONIA stirpis
Dividit, Excelsa dignissima Filia Patre,
Quæ terras dignata Tuas, Tibi lumine læto
Arrisit, Sponsique novos ornavit honores.
At Genitor, tali jam successore beatus
Vivat! & Ungariæ sospes sua commoda curet,
Et qui TRAUTSONIA donat Tibi conjuge Natum,
BATYANIA videat similem de Matre Nepotem.

1) Ordinarii nunc Vice-Comitis munus obtinet D. Antonius Okolicsányi de Eadem & in Kis-Palugya, Filius optimæ memoriæ D. Ladislai Okolicsány post gestum pluribus annis Vice-Comitis Lipt. officium, Consiliarii ad excellentiam Regiam Ungaricam Cameram. Germanus vero, D. Joannis Okolicsány prius Vice-Comitis I. C. Zemplin. jam Sac. Caf. Reg. Apost. Majestatis Consiliarii. Quæ, non potuimus non proloqui.

m) Montis Tatra, qui jam & Carpathus, utut forte perperam, audit; vertex altissimus Krivan dicitur Liptoviensi Provincia adscriptus.

n) Vagus veteribus Cusi nomine innotuisse creditur, Monti Regio, Mathia Corvini epulo celebri, suos debet fontes, eo latere, quo Septentrionem spectat, vocatur, ab incolis vagus niger, ille vero, qui ex Tatra ortus, haud procul a pago Vasecz in Vagum se præcipitat, non Vagus, sed Vasecz dicitur.

o) Est Borza duplex, amplumque oppidum, sive cognomine divisum, & vetustissimis aurifodinis inclutum.

A. M. D. G.